

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Čakovec

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

SOCIJALDEMOKRATSKA PARTIJA HRVATSKE

Čakovec, studeni 2017.

S A D R Ž A J

stranica

I.	PODACI O STRANCI	2
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	4
	Financijski izvještaji	4
II.	REVIZIJA ZA 2016.	19
	Ciljevi i područja revizije	19
	Metode i postupci revizije	19
	Nalaz za 2016.	20
III.	MIŠLJENJE	23

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Čakovec

KLASA: 041-01/17-03/19
URBROJ: 613-22-17-8

Čakovec, 16. studenoga 2017.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI
SOCIJALDEMOKRATSKE PARTIJE HRVATSKE
ZA 2016.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11) te odredbe članka 27. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 - pročišćeni tekst, 2/14, 96/16 i 70/17), obavljena je finansijska revizija kojom su obuhvaćeni finansijski izvještaji i poslovanje Socijaldemokratske partije Hrvatske (dalje u tekstu: Stranka) za 2016.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 8. lipnja do 16. studenoga 2017.

I. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je pravna osoba, upisana u Registar političkih stranaka u veljači 1990. Sjedište Stranke je Trg Drage Iblera 9, Zagreb. Djelokrug Stranke je određen Statutom i Programom, a rad i djelovanje Stranke su javni.

Stranka je samostalna demokratska stranka slobodnih, ravnopravnih i odgovornih članova koji djeluju radi poštivanja čovjeka, njegova dostojanstva, prava i sloboda, neovisno o njegovom svjetonazoru, vjerskoj i etničkoj pripadnosti, dobi, spolu, spolnoj orijentaciji, političkom uvjerenju i socijalnom statusu, ostvarivanja i zaštite prava radnika i osoba koje žive od rada i na temelju svog rada, afirmacije prava i sloboda zapostavljenih i obespravljenih pojedinaca, društvenih grupa i slojeva, afirmacije rodne ravnopravnosti, zajamčenih prava ljudi na zdravstvenu zaštitu, obrazovanje, socijalnu skrb, radna, obiteljska i druga prava, održivog gospodarskog razvoja, uz ravnomjeran razvitak gradskih i seoskih područja, očuvanja kulturnog i socijalnog identiteta, ostvarivanja socijalne i nacionalne ravnopravnosti građana i njihovih kolektiviteta u Republici Hrvatskoj, ostvarivanja demokratskoga političkog i pravnog poretka u državi, te vladavine prava i socijalne pravde, razvoja pluralističkoga, pravednoga i solidarnoga društva, visoke kvalitete života za sve radnike i društvene slojeve, poštivanja antifašizma kao civilizacijske tekovine suvremenog svijeta, skladnog i ubrzanog društvenog razvoja, uspostave društvene, ekonomске i političke podloge za unapređivanje lokalne i područne (regionalne) samouprave i uravnoteženja regionalnog razvoja, uloge, razvoja i odgovornosti velikih gradova kao pokretača komplementarnog razvijanja, kao i zaštite kulturne i prirodne baštine te čovjekove okoline.

Statutom iz lipnja 2012. su uređeni i utvrđeni naziv, znak, sjedište i ciljevi, način informiranja javnosti, načela djelovanja, prava i obveze članova, oblici organiziranja, tijela Stranke (način njihova izbora, opoziva, imenovanja i smjenjivanja, trajanje mandata), sredstva za rad, prestanak rada te druga pitanja od interesa za članstvo i rad Stranke. Pravila ponašanja te način postupanja vezan za neetično ponašanje zaposlenika i članova, a posebno članova Stranke koji obnašaju javne i političke dužnosti su uređena Statutom te Pravilnikom o radu.

Članom Stranke može postati punoljetni građanin Republike Hrvatske koji dobrovoljno potpiše pristupnu izjavu da je upoznat sa Statutom i Programom Stranke te da ih prihvata. Odluku o primanju u članstvo donosi općinski ili gradski odbor, odnosno povjerenik te Predsjedništvo Stranke, a u pravilu je svaki član, pripadnik općinske, odnosno gradske organizacije, prema mjestu prebivališta (iznimno, učenici i studenti mogu biti pripadnici organizacije prema mjestu boravišta). Na temelju odluke Predsjedništva mogu se izabrati i počasni članovi Stranke.

Stranka je organizirana na teritorijalnom načelu i sastoji se od središnjice, općinskih, gradskih i županijskih organizacijskih jedinica (u gradovima i općinama članovi se mogu organizirati u mjesne ogranke, a u pojedinim naseljima i dijelovima većih naselja, općina i gradova ili u kojima nije osnovana organizacija Stranke, djeluju povjerenici). Članovi se mogu organizirati i prema interesnoj osnovi u forume, dok se za pojedina područja političkog i društvenog djelovanja osnivaju savjeti. Stranka je jedinstvena politička organizacija koja obuhvaća cijelokupno članstvo i sve organizacijske oblike na području Republike Hrvatske te u pravnom prometu djeluje kao jedna pravna osoba.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Stranke su ustrojena sljedeća tijela: Konvencija, Glavni odbor, predsjednik i Predsjedništvo. U Stranci također djeluju: glavni tajnik i Tajništvo, poslovni direktor i Poslovni odbor te Statutarna komisija (izvršno operativna tijela Glavnog odbora), Središnji savjet (političko savjetodavno tijelo) te forumi (interesno politički oblici organiziranja društvenih skupina).

Konvencija je najviše tijelo Stranke, a može biti izborna i izvještajno tematska. Izborna konvencija se održava u pravilu jednom u četiri godine, a obvezno u roku 150 dana od službene objave rezultata nakon provedenih izbora za Hrvatski sabor, dok se izvještajno tematska konvencija održava jednom godišnje. Konvencija donosi Program rada, Statut, odluke, deklaracije i druge akte iz svoje nadležnosti, utvrđuje smjernice i stajališta Stranke, bira potpredsjednike i članove Predsjedništva i Glavnog odbora, raspravlja i prihvaca izvješće o radu predsjednika, Predsjedništva i Glavnog odbora, donosi Poslovnik o svom radu te obavlja i druge aktivnosti utvrđene Statutom. O načinu izbora i broju članova Konvencije, odluku donosi Glavni odbor uvažavajući broj članova te rezultat ostvaren na parlamentarnim izborima u općinama i gradovima.

Glavni odbor je najviši tijelo Stranke između dvije Konvencije, a čine ga 103 člana koje bira Konvencija. Mandat članova Glavnog odbora traje četiri godine. Odgovoran je za provođenje odluka Konvencije, utvrđuje prijedlog Programa i Statuta, donosi finansijski plan, bira i razrješava glavnog tajnika i poslovnog direktora, raspravlja i donosi izborni program i odluku o kandidatima Stranke za zastupnike, kao i odluku o kandidatima Stranke za Europski parlament, donosi odluku o međunarodnom udruživanju Stranke te obavlja i druge poslove utvrđene Statutom i poslovnikom.

Predsjedništvo je izvršno političko tijelo Stranke koje ima 18 članova. Provodi Program Stranke, odluke Konvencije i Glavnog odbora, raspravlja o aktualnim političkim pitanjima i o njima donosi odluke, utvrđuje politiku gospodarenja imovinom, odobrava ugovore o stjecanju, otuđenju i opterećenju imovine Stranke te obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom. Članove Predsjedništva čine predsjednik, potpredsjednici i članovi Predsjedništva izabrani na Konvenciji. Predsjednik Stranke je po položaju predsjednik Predsjedništva, koji predstavlja i zastupa Stranku te njome rukovodi. Od lipnja 2007. do 28. studenoga 2016. predsjednik je bio Zoran Milanović, a od 28. studenoga 2016. i u vrijeme obavljanja revizije (rujan 2017.), predsjednik je Davor Bernardić.

Glavni tajnik organizira i koordinira rad tijela Stranke, pomaže predsjednicima tijela Stranke u sazivanju sjednica i organizaciji rada, usklađuje rad općinskih, gradskih i županijskih organizacija Stranke, prema potrebi saziva koordinaciju tajnika županijskih organizacija, usklađuje rad savjeta organiziranih na razini Stranke, predlaže odluke o organizaciji stručne službe Stranke te obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom. Od 2000. do 11. prosinca 2016. glavni tajnik je bio Igor Dragovan, a od 11. prosinca 2016. i u vrijeme obavljanja revizije (rujan 2017.), Zvane Brumnić.

Poslovni direktor brine o prihodima i rashodima Stranke, upravlja imovinom Stranke, vodi brigu o zaposlenim osobama, brine o stjecanju i otuđenju imovine Stranke, organizira financiranje aktivnosti Stranke i druge poslove finansijsko gospodarskog karaktera te rukovodi stručnom službom Stranke. Od rujna 2010. do 11. prosinca 2016. poslovni direktor je bio Dinko Suton, a od 11. prosinca 2016. i u vrijeme obavljanja revizije (rujan 2017.), Nikša Vukas.

Poslovni odbor nadzire korištenje materijalnih sredstava, donosi odgovarajuće odluke i zaključke te usvaja finansijska izvješća, a Središnji savjet je političko savjetodavno tijelo Stranke.

Koncem 2016. Stranka je imala 54 zaposlenika.

Planiranje

Finansijski plan i godišnji program rada za 2016. su doneseni i usvojeni na sjednici Poslovnog odbora u prosincu 2015. Izmjene i dopune finansijskog plana i godišnjeg programa rada za 2016. su donesene u srpnju i prosincu 2016.

Prema izmjenama i dopunama finansijskog plana, planirani su ukupni prihodi u iznosu 33.600.800,00 kn, a odnose se na prihode iz državnog proračuna u iznosu 20.410.000,00 kn, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 7.960.000,00 kn, od članarina u iznosu 2.448.000,00 kn, imovine u iznosu 1.844.800,00 kn, dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 681.000,00 kn i druge prihode u iznosu 257.000,00 kn. Ukupni rashodi su planirani u iznosu 36.782.000,00 kn, a odnose se na materijalne rashode u iznosu 27.326.000,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu 7.299.000,00 kn, finansijske rashode u iznosu 870.000,00 kn, rashode amortizacije u iznosu 660.000,00 kn, druge rashode u iznosu 497.000,00 kn te donacije (pomoći) u iznosu 130.000,00 kn.

Godišnjim programom rada za 2016. su planirane aktivnosti u okviru osam programa (organizacijskih procesa), koji se odnose na redovno poslovanje središnjice, potpore kandidatima za unutarstranačke izbore, organizaciju Konvencije, tri interesna organiziranja (forumi seniora, žena i mladih), međunarodnu suradnju i izbor zastupnika u Hrvatski sabor. Vrijednosno značajnije planirane aktivnosti se odnose na aktivnosti u okviru redovnog poslovanja u iznosu 27.293.092,00 kn, izbora zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu 6.560.000,00 kn i organizaciju Konvencije u iznosu 1.500.000,00 kn. Ostvarenje plana i programa prati se i analizira tijekom godine na sjednicama Poslovnog i Glavnog odbora.

Finansijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja finansijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te prema propisima koji određuju računovodstveno poslovanje neprofitnih organizacija. Sastavljeni su: Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, Bilanca i Bilješke uz finansijske izvještaje.

Finansijski izvještaji za 2016., godišnji program rada i finansijski plan te izvješće o primljenim dobrovoljnim prilozima (donacijama) za 2016. su dostavljeni Državnom uredu za reviziju 28. veljače 2017. Finansijski izvještaji za 2016. te izvješće o donacijama primljenima tijekom godine su objavljeni na mrežnoj stranici Stranke u propisanom roku. Objavljeni podaci odgovaraju podacima evidentiranim u poslovnim knjigama Stranke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2016., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 33.608.222,00 kn, što je za 12.735.732,00 kn ili 27,5 % manje u odnosu na prethodnu godinu te su ostvareni u okviru planiranog iznosa.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2015.	Ostvareno za 2016.	Indeks (3/2)
		1	2	
1.	Prihodi iz državnog proračuna	29.807.588,00	20.413.847,00	68,5
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	8.055.144,00	7.960.965,00	98,8
3.	Prihodi od članarina	2.255.546,00	2.448.775,00	108,6
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	579.697,00	682.175,00	117,7
5.	Drugi prihodi	5.645.979,00	2.102.460,00	37,2
	Ukupno	46.343.954,00	33.608.222,00	72,5

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije smanjenje prihoda odnosi se na prihode iz državnog proračuna (za 9.393.741,00 kn ili 31,5 %) zbog manjeg broja zastupničkih mesta ostvarenih na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor te druge prihode (za 3.543.519,00 kn ili 62,8 %) zbog manje ostvarenih prihoda od koalicijskih partnera. U odnosu na prethodnu godinu su više ostvareni prihodi od donacija za 102.478,00 kn ili 17,7 % te prihodi od članarina za 193.229,00 kn ili 8,6 %.

- Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna su ostvareni u iznosu 20.413.847,00 kn, što je 60,7 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu 15.283.847,00 kn i na prihode za naknadu troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu 5.130.000,00 kn. Prihodi za redovito godišnje financiranje Stranke su ostvareni na temelju odredbi Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te Odluka o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika iz 2016. (Narodne novine 10/16, 45/16 i 102/16), prema kojima su Stranci u 2016. raspoređena sredstva u ukupnom iznosu 15.485.820,00 kn. Međutim, odlukama Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora je dio sredstava u iznosu 201.973,00 kn pogrešno raspoređen Stranci, a odnosi se na drugu političku stranku (Hrvatska narodna stranka - liberalni demokrati). Na zahtjev političke stranke je koncem 2016. provedeno usklađenje te su umanjeni prihodi iz državnog proračuna za redovito godišnje financiranje Stranke. Prihodi za naknadu troškova izborne promidžbe su ostvareni na temelju Odluke Vlade Republike Hrvatske o visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor (Narodne novine 72/16) iz kolovoza 2016. Prema Odluci, pravo na naknadu troškova izborne promidžbe je utvrđeno u iznosu 135.000,00 kn po osvojenom zastupničkom mjestu. Za osvojena 38 zastupnička mesta u Hrvatskom saboru, Stranka je ostvarila prihode u iznosu 5.130.000,00 kn. Sredstva su u studenome 2016. uplaćena na poseban račun, otvoren za financiranje troškova izborne promidžbe.

- Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su ostvareni u iznosu 7.960.965,00 kn, što je 23,7 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu 7.832.813,00 kn te naknadu troškova izborne promidžbe u iznosu 128.152,00 kn. Ostvareni su na temelju odredbi Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke iz njihovih proračuna. Pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju političke stranke koje imaju člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača. Odluku o raspoređivanju sredstava iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Pravo na naknadu troškova izborne promidžbe iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju političke stranke i liste grupe birača koje na izborima za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dobiju najmanje jednog člana predstavničkog tijela te kandidati koji na izborima za općinskog načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba i njihove zamjenike dobiju najmanje 10,0 % važećih glasova birača od ukupnog broja birača koji su izašli na izbore.

- Prihodi od članarina

Prihodi od članarina su ostvareni u iznosu 2.448.775,00 kn, što je 7,3 % ukupno ostvarenih prihoda. Obveza uplate članarine, čija visina ovisi o vrstama primanja i socijalnom statusu članova, je utvrđena Statutom te Odlukom o članarini i drugim oblicima materijalne potpore koju je donio Glavni odbor u srpnju 2008. Ustrojena je baza podataka članova koja sadrži podatke o članarinama (podaci o članovima, uplate, pregled potraživanja za članarine i drugo). Stranka je u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te finansijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe (Narodne novine 50/11, 93/11 i 55/13), vodila evidencije o primljenim članarinama od 1. siječnja do 31. prosinca 2016. te izdavala potvrde o primljenim članarinama.

- Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) su ostvareni u iznosu 682.175,00 kn, što je 2,0 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na potporu političkog djelovanja u iznosu 473.187,00 kn i financiranje izborne promidžbe u iznosu 208.988,00 kn. Ostvareni su na temelju odredbi članaka 10. i 11. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, prema kojima su dobrovoljni prilozi (donacije), povremene ili redovite uplate kojima fizičke ili pravne osobe dobrovoljno daju novac, pružaju usluge ili daju proizvode bez naplate političkoj stranci za politički rad, odnosno financiranje izborne promidžbe. Za primljene dobrovoljne priloge Stranka izdaje potvrde te vodi evidenciju u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te finansijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe.

Stranka je tijekom 2016. primila dobrovoljne priloge (donacije) uplaćene u novcu u iznosu 662.193,00 kn i uslugama u iznosu 19.982,00 kn. Dobrovoljni prilozi (donacije) su primljeni od 257 fizičkih osoba u iznosu 556.192,00 kn i 20 pravnih osoba u iznosu 125.983,00 kn. Iznosi primljenih pojedinačnih dobrovoljnih priloga (donacija) fizičkih i pravnih osoba su u skladu s iznosima koji su propisani odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe. Na mrežnoj stranici Stranke su objavljena izvješća o primljenim donacijama od 1. siječnja do 30. lipnja 2016. te od 1. srpnja do 31. prosinca 2016. Objavljeni podaci odgovaraju podacima iskazanima u poslovnim knjigama.

- Drugi prihodi

Drugi prihodi su ostvareni u iznosu 2.102.460,00 kn, što je 6,3 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode od imovine u iznosu 1.844.767,00 kn, prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 186.374,00 kn, koalicijskih partnera u iznosu 34.306,00 kn, otpisa zastarjelih obveza u iznosu 25.183,00 kn te druge nespomenute prihode (kamate i prihodi od tombole) u iznosu 11.830,00 kn.

Prihodi od imovine su ostvareni od nefinancijske imovine u iznosu 1.839.933,00 kn i finansijske imovine (kamata i tečajnih razlika) u iznosu 4.834,00 kn. Prihodi od nefinancijske imovine se odnose na zakup i iznajmljivanje imovine u iznosu 1.225.376,00 kn (od čega se na zakup poslovnih prostora središnjice Stranke odnosi 648.992,00 kn, organizacijskih jedinica 480.957,00 kn i organizaciju Grad Zagreb 95.427,00 kn) te nadoknadu režijskih troškova u iznosu 614.557,00 kn. Prihodi od zakupa poslovnih prostora su ostvareni na temelju ugovora zaključenih sa zakupcima i ispostavljenih računa, na koje se obračunava porez na dodanu vrijednost prema rješenjima Ministarstva financija iz 2009. i 2012. Stranka vodi evidencije poslovnih prostora danih u zakup.

Prihodi od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 186.374,00 kn su ostvareni na temelju ugovora o prodaji stanova iz ranijih godina, uz ugovorenje plaćanje na rok od 30 godina. Stranka vodi evidencije o zaključenim ugovorima i otplatama.

Prihodi u iznosu 34.306,00 kn su ostvareni na temelju sporazuma o zajedničkom izlasku na prijevremene lokalne izbore u iznosu 23.500,00 kn i uplate kandidata po provedenim prijevremenim izborima u dvije jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 10.806,00 kn. U skladu s preporukama Državnog ureda za reviziju, Stranka od lipnja 2016. nije evidentirala prihode od koalicijskih partnera, već je evidentirala obveze za primljene predujmove od koalicijskih partnera za financiranje izborne promidžbe, a ukupne rashode izborne promidžbe je po okončanju izbora i obračunu troškova, umanjila za dio rashoda koji se odnosi na koalicijske partner te u poslovnim knjigama iskazala potraživanja od koalicijskih partnera u iznosu pripadajućeg dijela njihovih rashoda izborne promidžbe.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2016., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 36.880.451,00 kn, što je za 10.237.328,00 kn ili 21,7 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 98.451,00 kn ili 0,3 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2015.	Ostvareno za 2016.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	6.414.050,00	7.309.647,00	114,0
2.	Materijalni rashodi	38.754.295,00	27.388.315,00	70,7
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	9.111.948,00	3.970.597,00	43,6
2.2.	Drugi materijalni rashodi	29.642.347,00	23.417.718,00	79,0
3.	Rashodi amortizacije	644.087,00	664.957,00	103,2
4.	Financijski rashodi	702.139,00	885.445,00	126,1
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	535.458,00	136.139,00	25,4
6.	Drugi rashodi	67.750,00	495.948,00	732,0
	Ukupno	47.117.779,00	36.880.451,00	78,3
	Manjak prihoda	773.825,00	3.272.229,00	-

U odnosu na prethodnu godinu, manje su ostvareni drugi materijalni rashodi za 6.224.629,00 kn ili 21,0 %, rashodi za promidžbu i informiranje za 5.141.351,00 kn ili 56,4 % te rashodi za donacije (pomoći) za 399.319,00 kn ili 74,6 %. U okviru drugih materijalnih rashoda su u odnosu na prethodnu godinu značajnije manji rashodi za intelektualne i osobne usluge za 5.809.659,00 kn ili 69,9 %, uredski materijal i druge materijalne rashode za 1.088.244,00 kn ili 39,6 % te usluge telefona, pošte i prijevoza za 698.009,00 kn ili 15,9 %. Vrijednosno značajnije povećanje rashoda se odnosi na rashode za zaposlene (zbog povećanja broja zaposlenih) za 895.597,00 kn ili 14,0 %, druge rashode (zbog otpisa potraživanja i naknada štete) za 428.198,00 kn ili 632,0 % te financijske rashode (zbog novog zaduživanja) za 183.306,00 kn ili 26,1 % više.

Rashodi su ostvareni za programe i aktivnosti u okviru redovne djelatnosti u iznosu 30.005.797,00 kn, za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu 6.597.327,00 kn i prijevremenih lokalnih izbora u iznosu 277.327,00 kn.

Stranka je s tri političke stranke (Hrvatska narodna stranka - liberalni demokrati, Hrvatska stranka umirovljenika i Hrvatska seljačka stranka) potpisala Sporazum o zajedničkom izlasku na izbore za Hrvatski sabor koji su održani u rujnu 2016., s ciljem sastavljanja koalicijske vlade. Stranka je otvorila poseban račun za financiranje izborne promidžbe i u ime koalicijske liste podmirivala troškove izborne promidžbe koji su ostvareni u iznosu 9.204.623,00 kn. Troškovi su financirani razmjerno broju osvojenih zastupničkih mjeseta te je sastavljen obračun, prema kojem se na rashode Stranke odnosi 6.477.327,00 kn, a na koalicijske partnera 2.727.296,00 kn. Obračunom su obuhvaćene i donacije koje su članovi koalicijskog partnera Hrvatske narodne stranke - liberalni demokrati uplatili na poseban račun za izbornu promidžbu u iznosu 120.000,00 kn. Stranka je u poslovnim knjigama iskazala rashode za izbornu promidžbu za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu 6.597.327,00 kn (više za 120.000,00 kn), a na koalicijske partnera se odnosi 2.607.296,00 kn (manje za 120.000,00 kn). S obzirom da su obračunom priznate i donacije koje su članovi koalicijskog partnera uplatili na poseban račun za izbornu promidžbu, Stranka je u poslovnim knjigama trebala evidentirati obveze za primljene donacije u okviru predujmova od koalicijskih partnera za financiranje izborne promidžbe i za navedeni iznos učinjiti rashode izborne promidžbe. Stranka je sastavila i Državnom izbornom povjerenstvu u roku dostavila Financijske izvještaje o financiranju izborne promidžbe. Prema izvješćima, Stranka je s koalicijskim partnerima ostvarila prihode od donacija u iznosu 208.988,00 kn, a popusti u cijeni medijskog oglašavanja (radio, televizija i tisk) su ostvareni u ukupnom iznosu 2.658.853,00 kn (najviši popust iznosi 88,0 % cijene usluge medijskog oglašavanja).

- Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene su ostvareni u iznosu 7.309.647,00 kn, što je 19,8 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na plaće za redovan rad u iznosu 6.159.319,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 1.059.403,00 kn te druge rashode za zaposlene (školarina, otpremnina, potpore za novorođeno dijete i u slučaju smrti člana obitelji) u iznosu 90.925,00 kn. Koncem 2016. Stranka je imala 54 zaposlenika, od čega 28 u središnjici Stranke i 26 u organizacijskim jedinicama (podružnicama). Prosječna plaća po zaposleniku iznosi 6.663,00 kn neto. Plaće su obračunane u skladu s odredbama Pravilnika o radu te propisima koji uređuju obračun i isplatu plaća i drugih naknada zaposlenima.

Prema odredbama članka 8. Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (Narodne novine 157/13 i 152/14), Stranka je obveznik kvotnog zapošljavanja osoba s invaliditetom. S obzirom da od lipnja 2015. nema zaposlene osobe s invaliditetom, Stranka je s Ustanovom za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom u lipnju 2015., odnosno srpnju 2016. na godinu dana, zaključila ugovore o nabavi platnenih vrećica u iznosu 42.500,00 kn, odnosno 87.000,00 kn, te je, u skladu s odredbama članka 4. Pravilnika o utvrđivanju kvote za zapošljavanje osoba s invaliditetom (Narodne novine 44/14 i 2/15), ispunila obvezu kvotnog zapošljavanja osoba s invaliditetom.

- Rashodi za usluge promidžbe i informiranja

Rashodi za usluge promidžbe i informiranja su ostvareni u iznosu 3.970.597,00 kn, što je 10,8 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na promidžbu u iznosu 3.425.769,00 kn, istraživanje javnog mnijenja u iznosu 365.259,00 kn te literaturu (knjige, novine i tiskovine) u iznosu 179.569,00 kn. Odnose se na izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu 3.031.039,00 kn, redovno poslovanje u iznosu 804.851,00 kn, prijevremene lokalne izbore u iznosu 85.907,00 kn te usluge promidžbe nabavljenе ranijih godina u iznosu 48.800,00 kn (plaćene po sudskom postupku).

U okviru rashoda za izbornu promidžbu za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu 3.031.039,00 kn, vrijednosno značajniji rashodi su ostvareni za emitiranje televizijskih spotova u iznosu 1.157.573,00 kn, oglase u novinama u iznosu 878.843,00 kn, propagandne poruke, oglase i emitiranje spotova na radio stanicama u iznosu 620.524,00 kn i telefonska istraživanja javnog mijenja u iznosu 168.009,00 kn. Uz račune su priloženi terminski planovi, specifikacije izvršenja te isječci iz dnevnih listova. Za kontrolu izvršenja usluga, odnosno primitka materijala te kontrolu računa zadužena je odgovorna osoba.

Vrijednosno značajniji rashodi za usluge promidžbe i informiranja u okviru redovne djelatnosti u iznosu 853.651,00 kn se odnose na dnevne, tjedne i mjesечne tiskovine nacionalnog i regionalnog sadržaja te stručnu literaturu u iznosu 179.568,00 kn, telefonska istraživanja javnog mnijenja u iznosu 128.750,00 kn, organizacije i produkcije konvencija i svečanosti u iznosu 104.131,00 kn, oglase u novinama u iznosu 66.554,00 kn, oglašavanje na društvenim mrežama i drugim medijima u iznosu 54.221,00 kn te terenska istraživanja stavova birača u iznosu 47.250,00 kn.

Rashodi za promidžbu prijevremenih lokalnih izbora u iznosu 85.907,00 kn, ostvareni su za oglašavanje u lokalnim medijima te organizaciju predizbornog skupa s materijalima.

- Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi su ostvareni u iznosu 23.417.718,00 kn, što je 63,5 % ukupno ostvarenih rashoda. Ostvareni su za redovne aktivnosti u iznosu 19.660.156,00 kn, izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu 3.566.289,00 kn te prijevremene lokalne izbore u iznosu 191.273,00 kn. Odnose se na rashode za usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu 3.688.199,00 kn, reprezentaciju u iznosu 3.546.671,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu 3.447.591,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu 2.503.523,00 kn, uredski materijal i druge materijalne rashode u iznosu 1.659.993,00 kn, naknade drugim osobama izvan radnog odnosa u iznosu 1.295.586,00 kn, energiju (gorivo, plin i električna energija) u iznosu 1.228.610,00 kn, tisak i uvezivanje u iznosu 1.102.162,00 kn, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 948.417,00 kn, komunalne usluge (opskrba vodom, odlaganje otpada i druge naknade) u iznosu 652.815,00 kn, računalne usluge u iznosu 631.277,00 kn, grafičke usluge u iznosu 611.422,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu 356.997,00 kn, troškove čišćenja poslovnih prostora u iznosu 307.957,00 kn te druge nespomenute materijalne rashode (između ostalog članarine i kotizacije, premije osiguranja, sitan inventar i auto gume, fotokopiranje i umnožavanje, agencijске usluge zakupa medija i obrade tiskovina, tehnički pregled i registracija vozila, usluge tjelesne zaštite, radiotelevizijske pristojbe, naknade za autopiste) u iznosu 1.436.498,00 kn.

Rashodi za usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu 3.688.199,00 kn su ostvareni za troškove telefona, mobitela i Interneta u iznosu 1.558.311,00 kn, poštanske troškove u iznosu 1.411.555,00 kn te usluge prijevoza u iznosu 718.333,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi se odnose na poštanske naknade za upućivanje pisama i letaka u okviru izbornih aktivnosti u iznosu 1.048.323,00 kn, troškove slanja mobilnih poruka članovima Stranke o održavanju sjednica, sastanaka, konvencija i drugo u iznosu 504.355,00 kn te prijevoz članova na konvencije Stranke u iznosu 317.555,00 kn.

Rashodi za reprezentaciju u iznosu 3.546.671,00 kn se odnose na usluge ugostitelja i trgovina u iznosu 3.504.146,00 kn te druge oblike reprezentacije kao što su kazališne predstave u iznosu 42.525,00 kn. Odnose se na redovne aktivnosti u iznosu 3.268.116,00 kn i aktivnosti za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu 208.150,00 kn te prijevremene lokalne izbore u iznosu 70.405,00 kn, a ostvareni su na temelju ovjerenih računa koji sadrže podatke o svrsi ostvarenih rashoda.

U okviru rashoda za zakupnine i najamnine u iznosu 3.447.591,00 kn, vrijednosno značajniji rashodi su ostvareni za zakup prostora u iznosu 1.929.427,00 kn, najam opreme (pozornice, razglas, rasvjeta, video projekcije) u iznosu 1.009.622,00 kn, troškove operativnog leasinga u iznosu 250.454,00 kn (za četiri vozila su ugovori istekli od siječnja do lipnja 2016. te je Stranka u lipnju 2016. zaključila ugovore o leasingu za pet vozila na rok četiri godine) i najam prijevoznih sredstava u iznosu 201.533,00 kn. Rashodi za zakup prostora u iznosu 1.929.427,00 kn se odnose na ostvarenje aktivnosti vezanih uz redovnu djelatnost u iznosu 1.235.027,00 kn, promidžbene aktivnosti za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu 687.425,00 kn (promidžbeni panoi, najam dvorana i drugih prostora) i prijevremene izbore za članove i kandidate u tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 6.975,00 kn. Stranka je ustrojila evidenciju poslovnih prostora u zakupu u kojima obavlja redovnu djelatnost.

Rashodi za intelektualne i osobne usluge u iznosu 2.503.523,00 kn su ostvareni za usluge studentskih servisa u iznosu 1.343.611,00 kn (za unos članstva u bazu podataka, aktivnosti za izbor zastupnika u Hrvatski sabor, rad u pozivnom centru te druge administrativne poslove), ugovore o djelu u iznosu 393.695,00 kn (za stručne i organizacijske poslove stranačkih foruma i tijela te pomoćne poslove u organizacijskim jedinicama), autorske honorare u iznosu 299.576,00 kn (za režiranje i scenske nastupe umjetnika, izradu projekata za uređenje prostora, grafički dizajn i vizualni identitet pojedinačnih kampanja i aktivnosti, pisanje tekstova i poslove uredništva u stranačkom listu te producentski honorari), odvjetničke, javnobilježničke, knjigovodstvene i druge usluge u iznosu 278.303,00 kn te konzultantske i savjetničke usluge u iznosu 188.338,00 kn. Vrijednosno značajnije konzultantske i savjetničke usluge u iznosu 150.000,00 kn su ostvarene po ugovoru zaključenom za pružanje usluga u području savjetovanja odnosa s javnošću zaključenom za razdoblje 2014. - 2015. Od siječnja do travnja 2016. rashodi su ostvareni prema ovjerenim računima, a koncem travnja 2016. Stranka je dobavljaču poslala obavijest o raskidu ugovora.

Rashodi za uredski materijal i druge materijalne rashode u iznosu 1.659.993,00 kn su ostvareni za materijal za promidžbu u iznosu 1.062.157,00 kn (brošure, majice, šalovi, vrećice, vezice sa sigurnosnom kopčom, kutije za glasanje, blokovi i akreditacije, od čega za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu 706.799,00 kn, promidžbu u okviru redovnih aktivnosti u iznosu 351.383,00 kn i u okviru prijevremenih lokalnih izbora u iznosu 3.975,00 kn), cvjetne aranžmane u iznosu 303.650,00 kn, uredski materijal u iznosu 151.534,00 kn, rezervne dijelove i drugi materijal u iznosu 71.917,00 kn te materijal za održavanje u iznosu 70.735,00 kn.

Rashodi za naknade drugim osobama izvan radnog odnosa ostvareni u iznosu 1.295.586,00 kn, odnose se na troškove smještaja u iznosu 771.101,00 kn, prijevozne troškove u iznosu 309.093,00 kn, uporabu privatnog automobila u službene svrhe u iznosu 173.254,00 kn, nadoknade putnih izdataka (tunelarine, cestarina, trajekti i drugo) u iznosu 37.378,00 kn i dnevnice za službena putovanja u iznosu 4.760,00 kn. Rashodi su ostvareni u svrhu sudjelovanja članova Stranke na stranačkim aktivnostima, a na temelju računa i putnih naloga koji sadrže propisane podatke i priloge.

Rashodi za tisk i uvezivanje u iznosu 1.102.162,00 kn su ostvareni za redovnu djelatnost u iznosu 541.073,00 kn, izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu 514.505,00 kn te prijevremene lokalne izbore u iznosu 46.584,00 kn. Odnose se na izradu knjižica, letaka, plakata, razglednica, izvješća o radu te promotivnih materijala (stolni planeri, rokovnici, zastave, cerade s tiskom, vrećice, majice, šalovi).

Rashodi u iznosu 948.417,00 kn su ostvareni za usluge tekućeg i investicijskog održavanja poslovnih prostora u iznosu 798.605,00 kn i prijevoznih sredstava u iznosu 149.812,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi su ostvareni za adaptaciju i uređenje poslovnih prostora gradske organizacije Velika Gorica (kupaonska i elektro oprema, fasaderski, stolarski i keramičarski radovi) u iznosu 123.030,00 kn, uređenje poslovnih prostorija središnjice (građevinarski i soboslikarski radovi) u iznosu 106.038,00 kn, električarskih radova i ugradnju opreme (klima uređaja, informatičkih instalacija, priključnica, razdjelnika) u iznosu 88.286,00 kn, opremanje prostorija (stolovi, ploče) u iznosu 42.000,00 kn, izvođenje parketarskih radova u iznosu 41.211,00 kn i staklarske radove u iznosu 35.856,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi za tekuće i investicijsko održavanje prijevoznih sredstava se odnose na mjesecnu naknadu za troškove održavanja vozila (redovno servisiranje, popravci, zamjene dijelova vozila) u iznosu 108.111,00 kn. Rashodi su ostvareni na temelju računa uz koje su priloženi troškovnici, ponude, zapisnici i druga dokumentacija.

U okviru računalnih usluga u iznosu 631.277,00 kn, vrijednosno značajniji rashodi se odnose na programerske, savjetodavne i sistem inženjerske usluge vezane uz računalni program za evidenciju članstva u iznosu 180.000,00 kn, održavanje i operativno vođenje informatičkog sustava u središnjici i organizacijskim jedinicama u iznosu 127.500,00 kn, uslugu održavanja mrežnih stranica Stranke i upravljanje sadržajem u iznosu 105.000,00 kn te na tehničku podršku za sustav električkog glasovanja pri provođenju konvencije Stranke i pregled, programsku nadogradnju i održavanje poslužitelja računalnog operacijskog sustava u iznosu 97.500,00 kn.

Rashodi za grafičke usluge u iznosu 611.422,00 kn su ostvareni za redovnu djelatnost u iznosu 481.406,00 kn, izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu 118.430,00 kn i prijevremenih lokalnih izbora u iznosu 11.586,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi se odnose na izradu vizualnog identiteta kampanje, brošura te idejnog i izvedbenog rješenja izrade čestitki, pisama, kuverti, grafičku pripremu letaka, plakata i knjižica te izdavanje pisanih materijala. Rashodi su ostvareni na temelju računa uz koje su priložene specifikacije obavljenih usluga.

Rashodi za naknade troškova zaposlenima u iznosu 356.997,00 kn su ostvareni za naknade za prijevoz na posao i s posla u iznosu 219.823,00 kn, korištenje privatnog automobila u službene svrhe u iznosu 67.990,00 kn, troškove službenog puta u inozemstvu (dnevnice, smještaj i prijevoz) u iznosu 36.502,00 kn, troškove službenog puta u zemlji (smještaj i prijevoz) u iznosu 20.232,00 kn, cestarine, tunelarine i parkirne karte u iznosu 7.575,00 kn te stručno usavršavanje zaposlenika u iznosu 4.875,00 kn.

- Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije su ostvareni u iznosu 664.957,00 kn, što je 1,8 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na trošak nabave dugotrajne imovine koja se amortizira u vijeku uporabe prema propisanim stopama amortizacije (građevinski objekti, računalna oprema, uredski namještaj i oprema, komunikacijski uređaji, vozila i druga imovina u vlasništvu Stranke).

- Financijski rashodi

Financijski rashodi su ostvareni u iznosu 885.445,00 kn, što je 2,4 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na kamate za primljene kredite u iznosu 612.078,00 kn, bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu 229.025,00 kn, zatezne kamate u iznosu 41.807,00 kn te negativne tečajne razlike u iznosu 2.535,00 kn.

- Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) su ostvareni u iznosu 136.139,00 kn, što je 0,4 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na druge tekuće donacije u iznosu 72.134,00 kn i donacije kandidatima za izbornu promidžbu za prijevremene lokalne izbore u iznosu 64.005,00 kn. Druge tekuće donacije su ostvarene za pomoći udrugama te drugim interesnim i ugroženim skupinama u okviru planiranih aktivnosti organizacijskih jedinica.

- Drugi rashodi

Drugi rashodi su ostvareni u iznosu 495.948,00 kn, što je 1,3 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na otpis potraživanja u iznosu 329.036,00 kn (vrijednosno značajnija se odnose na potraživanja za zakupnine zbog brisanja ovršenika iz sudskog registra, zastare i prestanka postojanja dužnika), rashode po sudskim nagodbama i presudama u iznosu 125.573,00 kn, naknade štete pravnima osobama zbog otkaza smještaja u iznosu 21.760,00 kn i rashodovanu opremu u iznosu 19.579,00 kn.

- Manjak prihoda

Manjak prihoda za 2016. iznosi 3.272.229,00 kn. Preneseni manjak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosi 3.323.942,00 (manjak prihoda ostvaren u 2015. u iznosu 773.825,00 kn uvećan za preneseni manjak iz ranijih razdoblja u iznosu 2.550.117,00 kn) te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 6.596.171,00 kn. Prema bilješkama uz finansijske izvještaje, manjak prihoda će se nadoknaditi viškom prihoda iz narednog razdoblja. U svrhu poduzimanja mjera za pokriće manjka prihoda nad rashodima te pravodobnog podmirenja obveza, poslovni direktor je u siječnju 2017. Glavnom odboru prezentirao finansijsko stanje Stranke s podacima o ostvarenim prihodima, rashodima, potraživanjima i obvezama od 2013. do 2017. te prijedlogom ušteda i povećanja prihoda do 2020.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2016., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 39.102.533,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2016.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2016.

Redni broj	Opis	1. siječnja 2016.	31. prosinca 2016.	Indeks (3/2)
		1	2	3
1.	Nefinancijska imovina	28.005.979,00	29.992.098,00	107,1
2.	Financijska imovina	16.090.890,00	9.110.435,00	56,6
2.1.	Novac u banci i blagajni	1.344.796,00	1.029.037,00	76,5
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i drugo	5.817.998,00	5.019.160,00	86,3
2.3.	Potraživanja za prihode poslovanja	8.845.619,00	3.057.484,00	34,6
2.4.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	82.477,00	4.754,00	5,8
	Ukupno imovina	44.096.869,00	39.102.533,00	88,7
3.	Obveze	25.510.865,00	22.010.902,00	86,3
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	6.822.299,00	7.269.393,00	106,6
3.2.	Obveze za kredite	15.125.709,00	9.636.843,00	63,7
3.3.	Odgodjeno plaćanje rashoda i prihodi budućeg razdoblja	3.562.857,00	5.104.666,00	143,3
4.	Vlastiti izvori	18.586.004,00	17.091.631,00	92,0
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	44.096.869,00	39.102.533,00	88,7
	Izvanbilančni zapisi	2.419.952,00	3.597.324,00	148,7

Ukupna vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2016. je manja u odnosu na stanje iskazano početkom 2016. za 4.994.336,00 kn ili 11,3 %. Vrijednosno značajnije smanjenje se odnosi na potraživanja za prihode poslovanja za 5.788.135,00 kn ili 65,4 % (zbog naplate naknade troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor) te obveze za kredite za 5.488.866,00 kn ili 36,3 % (zbog otplate dijela glavnice).

Vrijednost nefinancijske imovine koncem 2016. iznosi 29.992.098,00 kn i odnosi se na građevinske objekte u iznosu 31.322.183,00 kn, postrojenja i opremu u iznosu 4.544.688,00 kn, prijevozna sredstva u iznosu 372.776,00 kn, ulaganja u računalne programe u iznosu 82.300,00 kn te ispravak vrijednosti u iznosu 6.329.849,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu, vrijednost nefinancijske imovine je veća za 1.986.119,00 kn ili 7,1 %. Ukupna ulaganja u 2016. iznose 2.997.965,00 kn, a odnose se na nabavu dva poslovna objekta u iznosu 2.355.707,00 kn, računalne, uredske i druge opreme u iznosu 571.236,00 kn, prijevoznog sredstva u iznosu 70.047,00 kn i računalnog programa u iznosu 975,00 kn. Smanjenje vrijednosti nefinancijske imovine se odnosi na otpis (rashodovanje) imovine i ispravak vrijednosti.

Financijska imovina koncem 2016. iznosi 9.110.435,00 kn. Odnosi se na depozite, jamčevne pologe i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i drugo u iznosu 5.019.160,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 3.057.484,00 kn, novac u banci i blagajni u iznosu 1.029.037,00 kn i rashode budućih razdoblja u iznosu 4.754,00 kn. Koncem 2016., dospjela potraživanja iznose 5.408.915,00 kn ili 67,0 % ukupnih potraživanja, od čega je do srpnja 2017. naplaćeno 1.353.505,00 kn, odnosno 25,0 % dospjelih potraživanja.

Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i drugo u iznosu 5.019.160,00 kn se odnose na ostala nespomenuta potraživanja u iznosu 4.705.846,00 kn, jamčevne pologe (osnivački polog za Zakladu za studente osnovane 2001. i depozit po sudskom sporu vezano uz nekretninu u iznosu 31.463,00 kn) u iznosu 149.063,00 kn, potraživanja za predujmove plaćene dobavljačima u iznosu 142.795,00 kn, naknade koje se refundiraju u iznosu 21.106,00 kn i od radnika u iznosu 350,00 kn. Vrijednosno značajnija ostala nespomenuta potraživanja se odnose na potraživanja za prodane stanove u iznosu 2.981.152,00 kn, od Ministarstva financija iz ranijih godina u iznosu 1.230.410,00 kn, organizacijskih jedinica na temelju izdanih akreditiva u iznosu 431.628,00 kn te koalicijskih partnera u okviru izbora za zastupnike u Hrvatski sabor i prijevremenih lokalnih izbora u iznosu 61.457,00 kn. Potraživanja u iznosu 2.981.152,00 kn se odnose na dugoročna potraživanja od kupaca za stanove prodane na temelju odredbi Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo (Narodne novine 43/92, 69/92, 87/92, 25/93, 26/93, 48/93, 2/94, 44/94, 47/94, 58/95, 103/95, 11/96, 76/96, 111/96, 11/97, 103/97, 119/97, 68/98, 163/98, 22/99, 96/99, 120/00, 94/01 i 78/02), a u poslovnim knjigama su evidentirana na temelju ugovora o prodaji stanova koji su zaključeni u razdoblju od 1992. do 1995., uz obročnu mjesecnu otplatu do 30 godina te uplata kupaca. Potraživanja u iznosu 1.230.410,00 kn su iskazana prema prijedlogu Ministarstva financija iz 2011., prema kojem se Stranci priznaje 35,0 % od ukupno uplaćenih sredstava u iznosu 468.069 EUR, odnosno u protuvrijednosti 3.419.808,00 kn, na ime otplate stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, na temelju evidencije banke. Stranka je istodobno iskazala obveze prema državnom proračunu za uplatu 65,0 % prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 4.776.870,00 kn. Od navedenog iznosa, na obveze nastale do konca 2010. se odnosi 4.709.096,00 kn. Stranka od 2011. podmiruje obveze prema državnom proračunu. Stranka od 2008. provodi aktivnosti na usklađenju međusobnih obveza i potraživanja s Ministarstvom financija. U listopadu 2015. je zatražila vještačenje sudskog vještaka prema čijem mišljenju obveza Stranke prema državnom proračunu na dan 31. prosinca 2015. iznosi 4.709.096,00 kn, a pripadajuća zatezna kamata (od 1999.) iznosi 8.508.152,00 kn. Potraživanja Stranke od Republike Hrvatske temeljem prava na obveznice za devizna sredstva ostvarena prodajom stanova iznose 17.743.547,00 kn, od čega se na obveznice odnosi 4.790.797,00 kn, zatezne kamate na dospjele anuitete (od 1997.) 12.668.195,00 kn i na kamate poslovnih banaka u iznosu 284.555,00 kn. U siječnju 2016. Ministarstvu financija je dostavljen prijedlog Sporazuma o podmirenju međusobnih potraživanja u kojem se Ministarstvo financija i Stranka obostrano odriču potraživanja za zatezne kamate. Prema Sporazumu, Ministarstvo financija prema Stranci ima potraživanja (bez kamata) u iznosu 4.709.096,00 kn, a Stranka prema Ministarstvu u iznosu 5.075.352,00 kn te bi se međusobna potraživanja prebila, a Ministarstvo bi Stranci uplatilo razliku u iznosu 366.256,00 kn. Prema pisanim očitovanju poslovnog direktora iz rujna 2017., Ministarstvo je u veljači 2016. obavijestilo Stranku da je u tijeku upoznavanje novih zaposlenika s predmetom, zbog čega je proces usklađivanja produžen. Od rujna 2016. aktivnosti na potpisivanju Sporazuma je poduzimao Glavni tajnik Stranke (sastanci u Ministarstvu). Do vremena obavljanja revizije (rujan 2017.) Ministarstvo se nije očitovalo o prijedlogu Sporazuma.

Potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 3.057.484,00 kn se odnose na članarine u iznosu 1.518.016,00 kn, prihode od nefinansijske imovine u iznosu 963.335,00 kn, po posebnim propisima u iznosu 569.223,00 kn i ostala nespomenuta potraživanja u iznosu 6.910,00 kn. Stranka za naplatu članarine vodi pomoćne evidencije od siječnja 2008. pomoću računalnog sustava David.

Prema podacima računalnog sustava, zaduženje za članarine od 1. siječnja 2008. do 31. prosinca 2016. iznosi 33.966.379,00 kn, od čega se na 2016. odnosi 3.966.537,00 kn, naplaćeno je 18.726.948,00 kn, te potraživanja koncem godine iznose 15.239.431,00 kn. Stranka je u poslovnim knjigama za 2016. evidentirala potraživanja u iznosu 1.518.016,00 kn, a za preostala potraživanja, je postupak utvrđivanja mogućnosti naplate, odnosno zastare u tijeku. Potraživanja za prihode od nefinancijske imovine u iznosu 963.335,00 kn se odnose na potraživanja za najamnine i režijske troškove poslovnih prostora koje Stranka daje u najam. Potraživanja po posebnim propisima u iznosu 569.223,00 kn se odnose na potraživanja od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovito godišnje financiranje Stranke.

Novčana sredstva u iznosu 1.029.037,00 kn se odnose na stanje računa u poslovnim bankama u iznosu 1.012.115,00 kn i u blagajni u iznosu 16.922,00 kn. Sredstva na računima poslovnih banaka se odnose na račun za redovno poslovanje u iznosu 1.001.884,00 kn, dva izdvojena računa za ovrhe u iznosu 7.231,00 kn i račun za prijevremene lokalne izbore u iznosu 3.000,00 kn. Tijekom 2016. Stranka je poslovala po posebnim računima za financiranje izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor i prijevremene lokalne izbore. Posebni računi su zatvoreni u 2016. i 2017., a neutrošena sredstva su uplaćena na središnji račun Stranke.

Rashodi budućih razdoblja u iznosu 4.754,00 kn se odnose na premije osiguranja.

Koncem 2016. obveze su iskazane u iznosu 22.010.902,00 kn, a odnose se na obveze za kredite u iznosu 9.636.843,00 kn, rashode poslovanja u iznosu 7.269.393,00 kn te odgođeno plaćanje rashoda i prihode budućeg razdoblja u iznosu 5.104.666,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu obveze su manje za 3.499.963,00 kn ili 13,7 %. Na smanjenje obveza je utjecao djelomičan povrat glavnice kredita dobivenog za provođenje izbora zastupnika u Hrvatski sabor u 2015. Koncem 2016. dospjele obveze iznose 3.152.399,00 kn ili 14,3 % ukupno iskazanih obveza. Do 1. srpnja 2017. podmirene su obveze u iznosu 3.642.370,00 kn ili 16,6 % ukupno iskazanih obveza.

Obveze za kredite u iznosu 9.636.843,00 kn se odnose na obveze po kreditima za financiranje izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor (od čega po kreditu iz 2015. u iznosu 4.642.264,00 kn i iz 2016. u iznosu 3.521.482,00 kn) u iznosu 8.163.746,00 kn te okvirnom kreditu za odobreno prekoračenje na žiro računu u iznosu 1.473.097,00 kn.

U rujnu 2015. Stranka je s poslovnom bankom zaključila ugovor o dugoročnom kreditu u iznosu 15.000.000,00 kn uz promjenjivu kamatnu stopu od 5,78 % i kvartalnu otplatu kredita. U skladu s odredbama članka 60. Statuta, ugovor je zaključen na temelju suglasnosti Predsjedništva Stranke, a po prethodnom prijedlogu Poslovnog odbora. Ugovoren je sukcesivno korištenje kredita, najkasnije do konca ožujka 2016. U skladu s Ugovorom, Stranka je glavnici u iznosu 7.000.000,00 kn vratila do rujna 2016. Prema Ugovoru, ostatak glavnice u iznosu 8.000.000,00 kn, Stranka je trebala vratiti u osam jednakih tromjesečnih obroka, od kojih prvi dospjeva u srpnju 2016., a posljednji 30. travnja 2018. Stranka je iskoristila dio ugovorenog kredita u iznosu 13.000.000,00 kn, odnosno 2.000.000,00 kn manje od ugovorenog iznosa, a s poslovnom bankom nije zaključila dodatak ugovoru kojim bi se utvrdio iznos i rok otplate te visina obroka za iskoristena kreditna sredstva. Obveze za kredit je podmirivala prema obavijesti banke o dospjeću dugovanja. Stranka je u siječnju 2016. podmirila dio obveze u iznosu 7.000.000,00 kn, u srpnju 2016. u iznosu 1.000.000,00 kn te u prosincu 2016. u iznosu 357.736,00 kn, odnosno ukupno 8.357.736,00 kn.

Stanje obveza za glavnici kredita na dan 31. prosinca 2016. iznosi 4.642.264,00 kn. Prema podacima poslovne banke iz rujna 2016., u 2017. i 2018. je planirana otplata ostatka kredita u sedam kvartalnih obroka po 666.667,00 kn, od kojih zadnji dospijeva 1. listopada 2018. Tijekom 2017. otplaćena je glavnica u iznosu 1.308.931,00 kn, odnosno obveza za glavnici na dan 22. kolovoza 2017. iznosi 3.333.333,00 kn.

Nadalje, za financiranje promidžbenih aktivnosti za izbor zastupnika u Hrvatski sabor 2016., Stranka je u srpnju 2016. s poslovnom bankom zaključila ugovor o kratkoročnom kreditu u iznosu do 9.000.000,00 kn uz promjenjivu godišnju kamatnu stopu 5,00 % i kvartalnu otplatu kredita. U skladu s odredbama članka 60. Statuta, ugovor je zaključen na temelju suglasnosti Predsjedništva Stranke, a po prethodnom prijedlogu Poslovnog odbora. Ugovoreno je sukcesivno korištenje kredita, najkasnije do 31. listopada 2016. Stranka se obvezala vratiti kredit sukcesivno, po primitku sredstava iz državnog proračuna za naknadu troškova izborne promidžbe (najkasnije do 1. kolovoza 2017.). Do konca 2016. Stranka je iskoristila maksimalni iznos kredita, odnosno 9.000.000,00 kn. U 2016. podmirila je obvezu u iznosu 5.478.518,00 kn te stanje obveza za glavnici kredita na dan 31. prosinca 2016. iznosi 3.521.482,00 kn, a za kamate u iznosu 93.656,00 kn. U srpnju 2017. je zaključen Dodatak Sporazumu o osiguranju novčane tražbine kojim je rok otplate kredita produžen do 30. rujna 2017.

Također, Stranka kod poslovne banke od 2010. koristi okvirni kredit po principu odobrenog prekoračenja na žiro računu uz promjenjivu godišnju kamatnu stopu 8,06 % i uz promjenjivu naknadu u visini 0,4 % od iznosa odobrenog kredita. Odobren je okvirni kredit u iznosu 3.000.000,00 kn. Za kamate na odobreno prekoračenje je u 2016. plaćeno 95.129,00 kn, a za naknadu 31.214,00 kn. Obveze za kamate koncem godine iznose 28.140,00 kn.

Obveze za rashode poslovanja iznose 7.269.393,00 kn, od čega se vrijednosno značajnije odnose na obveze prema državnom proračunu (65,0 % od naplate prodanih stanova na kojima postoji stanarsko pravo) u iznosu 4.819.017,00 kn, dobavljačima za materijalne rashode u iznosu 1.544.894,00 kn te za zaposlene u iznosu 631.184,00 kn. Obveze prema dobavljačima su do 1. srpnja 2017. podmirene u iznosu 1.167.494,00 kn ili 75,6 %. Obveze za zaposlene se odnose na obveze za plaće zaposlenicima za prosinac 2016. u iznosu 612.129,00 kn te naknade troškova zaposlenima u iznosu 19.055,00 kn, a podmirene su u siječnju 2017. Koncem 2016. dospjele obveze za rashode poslovanja iznose 1.679.303,00 kn ili 23,1 %, a do srpnja 2017. podmirene su u iznosu 1.452.388,00 kn ili 20,0 % obveza za rashode poslovanja.

Odgođeno plaćanje rashoda i naplaćeni prihodi budućih razdoblja u iznosu 5.104.666,00 kn se odnose na potraživanja od prodaje stanova na kojima postoji stanarsko pravo u iznosu 2.981.593,00 kn, članarina u iznosu 1.518.016,00 kn, od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu 569.223,00 kn, najamnine u iznosu 30.288,00 kn i drugo u iznosu 5.546,00 kn.

Vlastiti izvori iznose 17.091.631,00 kn, od čega se na vlastite izvore odnosi 23.687.802,00 kn i na manjak prihoda 6.596.171,00 kn. U odnosu na stanje iskazano početkom 2016., vlastiti izvori su manji za 1.494.373,00 kn ili 8,0 %. Tijekom 2016. vlastiti izvori su povećani za vrijednost poslovnog prostora, koji je pripao Stranci po okončanju sudskog postupka u vrijednosti 2.134.891,00 kn, a smanjeni su za ostvareni manjak prihoda u 2016. u iznosu 3.272.229,00 kn. ispravak vrijednosti nefinansijske imovine nabavljene prije siječnja 2008. u iznosu 357.035,00 kn.

Izvanbilančni zapisi u iznosu 3.597.324,00 kn se odnose na vrijednost poslovnog prostora za koji Stranka vodi postupak utvrđivanja vlasništva u iznosu 2.218.750,00 kn (nabavne vrijednosti 2.500.000,00 kn) te pet vozila nabavljenih na operativni leasing u vrijednosti 1.378.574,00 kn. Vlasništvo nad poslovnim prostorom u Zadru upisala je u 2014. Republika Hrvatska, a Stranka je podnijela žalbu Ustavnom судu te je u vrijeme obavljanja revizije (rujan 2017.) postupak u tijeku.

II. REVIZIJA ZA 2016.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost finansijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i finansijsko računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li finansijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u finansijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz ranijeg razdoblja i s podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima i tisku. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primjenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Također, korištени su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi prihoda iz proračuna, članarina, dobrovoljnih priloga (donacija) i drugih prihoda. Također je obavljena provjera ulaznih i izlaznih računa, obračuna plaća i naknada za zaposlene te dokumentacije u vezi rashoda za promidžbu, intelektualne i osobne usluge, naknade za obavljanje aktivnosti osobama izvan radnog odnosa, reprezentaciju, usluge telefona, pošte i prijevoza, rashoda za donacije (pomoći) te druge rashode. Obavljeni su razgovori s poslovnim direktorom i drugim zaposlenicima Stranke te su pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima. Provjereni su podaci objavljeni na mrežnim stranicama Stranke.

Nalaz za 2016.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: izvršenje naloga i preporuka revizije za 2015., djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje, finansijski izvještaji, prihodi, rashodi, imovina i obveze te vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2016. su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na izvršenje naloga i preporuka revizije za 2015. te rashode.

1. Izvršenje naloga i preporuka revizije za 2015.

1.1. Državni ured za reviziju je obavio finansijsku reviziju Stranke za 2015., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje.

Revizijom utvrđene nepravilnosti nisu značajne, te nisu utjecale na istinitost finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima. Nepravilnosti i propusti se odnose na potraživanja, obveze, planiranje i rashode.

U skladu s odredbom članka 14. stavka 6. Zakona o Državnom uredu za reviziju, Stranka je dostavila očitovanje s planom izvršenja naloga i preporuka koji sadrži aktivnosti, rokove i osobe odgovorne za izvršenje planiranih aktivnosti.

Revizijom za 2016. je utvrđeno prema kojim nalozima je postupljeno, koji nalog i preporuke su u postupku izvršenja te prema kojoj preporuci nije postupljeno.

Nalozi prema kojima je postupljeno:

- Stranka je u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima evidentirala, odnosno iskazala potraživanja za naknade za redovno godišnje financiranje te pribavila odluke jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o raspoređivanju sredstava za financiranje rada Stranke
- računi za reprezentaciju sadrže svrhu ugošćivanja, a računi za gorivo, materijal i drugu robu sadrže podatke o aktivnostima, odnosno ciljeve za koje su ostvareni.

Nalog i preporuke u postupku izvršenja:

- Stranka od 2008. provodi aktivnosti na usklađenju međusobnih obveza i potraživanja s Ministarstvom financija koje se odnose na prodaju stanova na kojima postoji stanarsko pravo; U listopadu 2015. Stranka je zatražila vještačenje sudskog vještaka prema čijem mišljenju obveza Stranke prema državnom proračunu na dan 31. prosinca 2015. iznosi 4.709.096,00 kn, a pripadajuća zatezna kamata (od 1999.) iznosi 8.508.152,00 kn; Potraživanja Stranke od Republike Hrvatske na temelju prava na obveznice za devizna sredstva ostvarena prodajom stanova iznose 17.743.547,00 kn, od čega se na obveznice odnosi 4.790.797,00 kn, zatezne kamate na dospjele anuitete (od 1997.) u iznosu 12.668.195,00 kn i na kamate poslovnih banaka u iznosu 284.555,00 kn;

U siječnju 2016. Stranka je Ministarstvu podnijela prijedlog Sporazuma o podmirenju međusobnih potraživanja u kojem se Ministarstvo financija i Stranka obostrano odriču potraživanja za zatezne kamate; Prema Sporazumu, Ministarstvo financija prema Stranci ima potraživanja (bez kamata) u iznosu 4.709.096,00 kn, a Stranka prema Ministarstvu u iznosu 5.075.352,00 kn te bi se međusobna potraživanja prebila, a Ministarstvo bi Stranci uplatilo razliku u iznosu 366.256,00 kn; Prema pisanom očitovanju poslovnog direktora iz rujna 2017., Ministarstvo je u veljači 2016. obavijestilo Stranku da je u tijeku upoznavanje novih zaposlenika s predmetom, zbog čega je proces usklađivanja produljen; Od rujna 2016. aktivnosti na potpisivanju Sporazuma je poduzimao Glavni tajnik Stranke (sastanci u Ministarstvu); Do vremena obavljanja revizije (rujan 2017.) Ministarstvo se nije očitovalo o prijedlogu Sporazuma

- u svrhu praćenja ostvarenja te usporedbe s planiranim vrijednostima, Stranka je rashode u poslovnim knjigama povezala s planiranim programima i aktivnostima dodjeljivanjem brojčanih šifri (primjerice za redovnu aktivnost, za izbor zastupnika u Hrvatski sabor, za prijevremene lokalne izbore, rashode Središnjice, organizacijskih jedinica i stranačkih foruma, konvencija, unutarstranačkih izbora), a nije ih povezala s podaktivnostima (primjerice unutarstranački izbori iz travnja 2016., konvencija iz travnja 2016., unutarstranački izbori iz studenoga 2016., konvencija iz prosinca 2016.)
- naplatu članarina Stranka prati u računalnom sustavu David, koji je u svrhu izrade izvješća o pravodobnoj naplati i poticanju podmirenja dugovanja za nepodmirene članarine otvoren za korištenje županijskim organizacijskim jedinicama; Također, sustavom je uređeno da se uplatama članarina podmiruju potraživanja prema starosti; U 2016., Stranka je u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima evidentirala, odnosno iskazala potraživanja u iznosu 1.518.016,00 kn, a za preostala potraživanja za članarine, je postupak utvrđivanja mogućnosti naplate, odnosno zastare u tijeku.

Preporuka prema kojoj nije postupljeno:

- Stranka nije preispitala opravdanost ostvarenja troškova za usluge računovodstva za dvije organizacijske jedinice, a rashodi su ostvareni na temelju računa koji ne sadrže specifikacije obavljenih poslova.

U vezi sa zaključivanjem ugovora za savjetničke usluge, Stranka u 2016. nije imala poslovnih aktivnosti.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema danom nalogu i preporukama Državnog ureda za reviziju.

- 1.2. *Stranka u očitovanju navodi, da provodi aktivnosti vezano uz usklađivanje međusobnih obveza i potraživanja s Ministarstvom financija. U dijelu godišnjeg programa rada obrazlaže, da planirane aktivnosti nisu povezane s podaktivnostima zbog ograničenja u računalnom programu te navodi da će osmislići novi način praćenja ostvarenja rashoda i usporedbe s planiranim vrijednostima. Nadalje obrazlaže, da će u poslovnim knjigama za 2017. evidentirati potraživanja za članarine nakon utvrđivanja mogućnosti naplate, odnosno zastare.*

2. Rashodi

- 2.1. Rashodi su ostvareni u iznosu 36.880.451,00 kn, što je za 10.237.328,00 kn ili 21,7 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Vrijednosno značajniji rashodi ostvareni su za zaposlene u iznosu 7.309.647,00 kn, financiranje izborne promidžbe i informiranje u iznosu 3.970.597,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu 3.688.199,00 kn, reprezentaciju u iznosu 3.546.671,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu 3.447.591,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu 2.503.523,00 kn, uredski materijal i druge materijalne rashode u iznosu 1.659.993,00 kn, naknade drugim osobama izvan radnog odnosa u iznosu 1.295.586,00 kn, energiju u iznosu 1.228.610,00 kn, tisak i uvezivanje u iznosu 1.102.162,00 kn te usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 948.417,00 kn.

- Rashodi za promidžbene aktivnosti izbora zastupnika u Hrvatski sabor

Za promidžbene aktivnosti izbora zastupnika u Hrvatski sabor Stranka je s koalicijskim partnerima ostvarila rashode u iznosu 9.204.623,00 kn. Prema obračunu, na rashode Stranke se odnosi 6.477.327,00 kn, a na koalicijske partnere 2.727.296,00 kn.

U okviru rashoda za reprezentaciju i naknade drugim osobama izvan radnog odnosa ostvareni su rashodi za promidžbene aktivnosti za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu 25.343,00 kn. Obveze za navedene rashode su plaćene s redovnog računa Stranke, a trebalo ih je, u skladu s odredbama članka 14. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, podmiriti s posebnog računa za financiranje izborne promidžbe.

Državni ured za reviziju nalaže podmirenje obveza za rashode u vezi izborne promidžbe putem posebnog računa za financiranje izborne promidžbe.

- Rashodi za intelektualne i osobne usluge

U okviru rashoda za intelektualne i osobne usluge u iznosu 2.503.523,00 kn, ostvareni su rashodi za usluge računovodstva za dvije organizacijske jedinice u iznosu 41.250,00 kn, prema ugovorima iz 1998. i dodacima ugovorima iz 2012., odnosno siječnja 2014. Za ugovorene mjesecne usluge u iznosu 1.500,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, ispostavljeni su računi koji ne sadrže specifikacije, odnosno opis obavljenih usluga.

U svrhu kontrole izvršavanja ugovorenih usluga, Državni ured za reviziju predlaže, ugovorima utvrditi obvezu sastavljanja specifikacija i obračuna koji sadrže opis, odnosno sadržaj obavljene usluge. S obzirom da se računovodstveni poslovi za sve druge organizacijske jedinice Stranke obavljaju u središnjici, Državni ured za reviziju predlaže preispitati opravdanost ostvarenja troškova za usluge računovodstva za dvije organizacijske jedinice.

- 2.2. *U vezi rashoda za promidžbene aktivnosti Stranka obrazlaže, da su rashodi nastali uslijed obilaska terena koordinatora i da se radi o manjem iznosu koji je podmiren iz redovnih sredstava te će ubuduće postupati prema nalogu Državnog ureda za reviziju. U dijelu rashoda za usluge računovodstva, navodi, da je u tijeku potpisivanje novog ugovora s točnom specifikacijom poslova i da će odobrenje za korištenje računovodstvenih usluga potvrditi nadležna tijela Stranke.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je finansijska revizija Stranke za 2016. Revizijom su obuhvaćeni finansijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je bezuvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li finansijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, finansijski izvještaji u svim značajnim odrednicama objektivno iskazuju rezultate poslovanja te stanje imovine i obveza.

Revizijom nisu utvrđene nepravilnosti i propusti vezane uz usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koje bi utjecale na izražavanje drukčijeg mišljenja.

4. Stranka je pravna osoba upisana u Registar političkih stranaka. Djelokrug rada je utvrđen Statutom i Programom. Koncem 2016. je imala 54 zaposlenika. Od lipnja 2007. do studenoga 2016. predsjednik Stranke je bio Zoran Milanović, a od studenoga 2016. i u vrijeme obavljanja revizije (rujan 2017.), Davor Bernardić. Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, prihodi su ostvareni u iznosu 33.608.222,00 kn, a rashodi u iznosu 36.880.451,00 kn. Manjak prihoda tekuće godine iznosi 3.272.229,00 kn, što s prenesenim manjkom prihoda iz prethodnih godina u iznosu 3.323.942,00 kn, čini manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju u iznosu 6.596.171,00 kn. Vrijednosno značajniji prihodi su ostvareni iz državnog proračuna u iznosu 20.413.847,00 kn, od čega se 15.283.847,00 kn odnosi na sredstva za redovito godišnje financiranje Stranke, a 5.130.000,00 kn na naknadu troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor. Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su ostvareni u iznosu 7.960.965,00 kn, od čega se 7.832.813,00 kn odnosi na sredstva za redovito godišnje financiranje Stranke, a 128.152,00 kn na naknadu troškova izborne promidžbe. Prihodi od članarina su ostvareni u iznosu 2.448.775,00 kn, od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 682.175,00 kn te drugi prihodi u iznosu 2.102.460,00 kn. Dobrovoljni prilozi (donacije) su primljeni od 257 fizičkih i 20 pravnih osoba pojedinačnih donacija u skladu s iznosima koji su propisani odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe. Primljeni su u novcu u iznosu 662.193,00 kn te uslugama u iznosu 19.982,00 kn. Drugi prihodi su ostvareni u iznosu 2.102.460,00 kn, od čega se vrijednosno značajniji odnose na zakup poslovnih prostora u iznosu 1.839.933,00 kn. Ostvareni prihodi su korišteni za financiranje aktivnosti Stranke utvrđenih Statutom i Programom Stranke. Potraživanja iznose 8.076.644,00 kn i u odnosu na prethodnu godinu su manja za 6.586.973,00 kn ili 44,9 %. Dospjela potraživanja iznose 5.408.915,00 kn ili 67,0 % ukupnih potraživanja, a do srpnja 2017. naplaćena su u iznosu 1.353.505,00 kn ili 25,0 % dospjelih potraživanja.

Vrijednosno značajnija potraživanja se odnose na potraživanja za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 2.981.152,00 kn, za članarine i članske doprinose u iznosu 1.518.016,00 kn, od Ministarstva financija za obveznice Republike Hrvatske za stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 1.230.410,00 kn te najamnine i režijske troškove u iznosu 963.335,00 kn. Ostvareni rashodi se odnose na materijalne rashode u iznosu 27.388.315,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu 7.309.647,00 kn, finansijske rashode u iznosu 885.445,00 kn, amortizaciju u iznosu 664.957,00 kn, druge rashode u iznosu 495.948,00 kn i donacije (pomoći) u iznosu 136.139,00 kn. Obveze su iskazane u iznosu 22.010.902,00 kn, od čega se na dospjele obveze odnosi 3.152.399,00 kn ili 14,3 % ukupno iskazanih obveza. U odnosu na prethodnu godinu obveze su manje za 3.499.963,00 kn ili 13,7 %, a značajnije smanjenje je ostvareno zbog povrata dijela dugoročnog kredita iz 2015. Do srpnja 2017. podmirene su obveze u iznosu 3.642.370,00 kn ili 16,6 % ukupno iskazanih obveza. Koncem godine stanje zaduživanja iznosi 9.636.843,00 kn i odnosi se na kredite za izbornu promidžbu za izbor zastupnika u Hrvatski sabor iz 2015. i 2016. te okvirni kredit za odobreno prekoračenje po žiro računu. Na mrežnim stranicama Stranke su objavljeni finansijski izvještaji te godišnje i polugodišnje izvješće o primljenim donacijama. Objavljeni podaci odgovaraju podacima evidentiranim u poslovnim knjigama. Finansijski izvještaji su dostavljeni Državnom uredu za reviziju u skladu s propisima. Propusti utvrđeni revizijom za 2015. koji su u postupku izvršenja i propusti utvrđeni revizijom za 2016. koji se odnose na rashode, nisu značajni i nisu utjecali na istinitost finansijskih izvještaja, te je izraženo bezuvjetno mišljenje.